

SILESIA

TRAMNEWS

Bezpłatny miesięcznik

Nr 12/21, grudzień 2012

Nakład: 10 000 egz

ISSN 2299-2790

Świąteczna jazda

str. 8

str. 3

WYDARZENIA

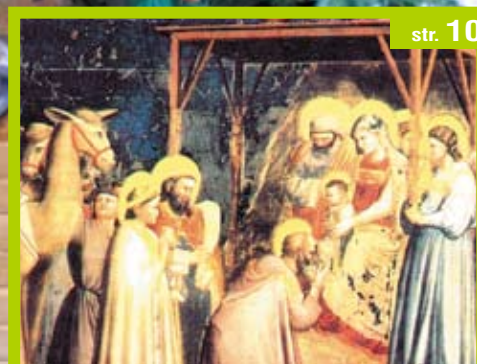
Pesa dostarczy nowe tramwaje

str. 6-7

PRZYSTANEK HISTORIA

Odwiedź Chorzów Batory

str. 10

OBYCZAJE

O betlejemskiej gwiazdce

Jedźmy razem

Nie brakuje ludzi, którzy w taki czy inny sposób ulegają presji kalendarza Majów, rzekomo wyznaczającego datę końca świata na dzień 21 grudnia 2012 roku. Jeśli czytacie Państwo moje słowa, to znaczy, że nasz świat się nie skończył. W Tramwajach Śląskich S.A. mamy zbyt dużo do zrobienia, by emocjonować się przepowiedniami. Również zbyt wiele dobrego wydarzyło się ostatnio, by można było przyjąć że rozplynie się to w armagedońskim zgiełku. Zapraszam do lektury artykułów tego wydania, które szeroko informują o naszych nowościach. Pasażerów będą woziły pierwsze wagony zmodernizowane przez Modertrans, znamy dostawcę nowoczesnych wagonów tramwajowych, zgodnie z planem postępuje przebudowa torowisk, wznowiony został ruch tramwajowy w centrum Katowic. Jednak i my odliczamy godziny do najbardziej rodzinnych świąt w naszej kulturze i tradycji. Z dużymi nadziejami przygotowujemy się także do powitania Nowego Roku. We wszystkie świąteczne dni pracownicy Tramwajów Śląskich będą jednak pracować. Nasze tramwaje – jak co roku – będą na torach w Wigilię Bożego Narodzenia i w czasie dwóch dni świątecznych. Wagony kursujące na przełomie Sylwestra i Nowego Roku, z pewnością nawet o północy nie będą świeciły pustkami. Pamiętajmy jednak - chcąc gładko wjechać w Nowy Rok trzeba skasować bilet. Szampańskie nastroje niech nie przesłonią i tego, że kierujący tramwajem motorniczy wypełniając swe obowiązki dba o bezpieczeństwo i komfort przejazdu Pasażerów. Pomóżcie im w wypełnianiu tych obowiązków swoim świątecznym, ale rozsądnym i wyważonym zachowaniem. Pragnę złożyć wszystkim Państwu – Pasażerom, Pracownikom i Sympatykom tramwajów - szczerze życzenia radości i spokoju oraz rodzinnej bliskości na czas Świąt, a także wielu sukcesów w nadchodzącym roku. Spotkajmy się na liniach tramwajowych i – jedźmy razem!

Tadeusz Freisler
Prezes Zarządu Tramwaje Śląskie S.A.

SILESIA
TRAMNEWS

Wydawca:

Agencja Mediów Lokalnych medial.
41-500 Chorzów, ul. Katowicka 105/2, tel. 32 2413 374

Redaktor naczelny:

Waldemar Kosior

Druk:

Polskapresse Sp. z o.o

Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada

Radosna nowina o Bogu, który stał się człowiekiem
– abyśmy stać się mogli Dziećmi Bożymi –
już niebawem wybrzmi w uroczystej liturgii Kościoła:
„Słowo stało się ciałem i zamieszkało wśród nas” (J 1,14).

Z okazji Świąt Narodzenia Pańskiego
przesyłam najlepsze życzenia:
obfitości Bożych łask, pokoju serca
oraz wszelkiej pomyślności.

Przez życie oparte na objawionej Miłości i Prawdzie
– obchodząc wraz z całym Kościołem Rok Wiary –
bądźmy coraz autentyczniej
„solą ziemi i światłością świata” (Mt 5,13-14).

Modłę się, aby Chrystus narodzony w Betlejem
obficie błogosławił śląskim rodzinom,
parafiom i zakładom pracy.

Na Nowy Rok 2013,
wszystkim Pasażerom i Pracownikom Tramwajów Śląskich S.A.,
udzielam pasterskiego błogosławieństwa!

+ Wiktor Skworc
ARCYBISKUP METROPOLITA
KATOWICKI

Katowice, Boże Narodzenie 2012 r.

Tramwaje Śląskie z tytułem Fair Play

Drugi rok z rzędu Tramwaje Śląskie S.A. uhonorowane zostały przez Krajową Izbę Gospodarczą certyfikatem „Przedsiębiorstwa Fair Play”. Wyróżnienie podczas uroczystej gali w Warszawie odebrał prezes zarządu – Tadeusz Freisler.

„Przedsiębiorstwo Fair Play” jest najstarszym ogólnopolskim programem certyfikującym w obszarze etyki biznesu i Społecznej Odpowiedzialności Biznesu.

Program „Przedsiębiorstwo Fair Play” jest inicjatywą stworzoną dla firm, które hołdując zasadom społecznej odpowiedzialności, nie wahają się poddać obiektywnej weryfikacji niezależnej instytucji. Program realizowany jest przez Instytut Badań nad Demokracją i Przedsiębiorstwem Prywatnym, a afiliowany przy Krajowej Izbie Gospodarczej.

Tegoroczna, XV edycja programu przebiegała pod hasłem „To ludzie tworzą firmę”. Tym sa-

mym organizatorzy zwrócili szczególną uwagę na dbałość firm o jakość relacji pracodawca – pracownik oraz pracownik – pracownik. Jednym z podstawowych celów jubileuszowej edycji było bowiem wskazanie ciekawych przykładów i metod zarządzania zespołem pracowników oraz zwrócenia szczególnej uwagi firm na ten aspekt ich bieżącej działalności. Tym bardziej cieszy fakt, iż Tramwaje Śląskie S.A. drugi raz z rzędu zostały docenione przez Krajową Izbę Gospodarczą i wyróżnione certyfikatem „Przedsiębiorstwa Fair Play”.

Uroczysta gala odbyła się 7 grudnia 2012 roku w Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie. (aZ)

Po raz ostatni nowe tramwaje pojawiły się na torach aglomeracji z początku XXI wieku. Za dwa lata przejedziemy się 30 najnowszymi wagonami. Pierwszy ma wyruszyć trasą Katowice-Sosnowiec.

Pesa dostarczy nowe tramwaje

30 sztuk nowych, częściowo niskopodłogowych tramwajów dostarczy Tramwajom Śląskim bydgoska Pesa. Umowę, wartą ponad 202,5 mln zł, podpisano 10 grudnia 2012 roku w siedzibie Tramwajów Śląskich S.A. w Chorzowie. Zgodnie z jej zapisami Pesa S.A. dostarczy wagony w ciągu dwóch lat. Umowę podpisali: Tomasz Zaboklicki, prezes zarządu, dyrektor generalny Pesy, Marcin Jędrzycka, dyrektora marketingu i rozwoju Pesy oraz członkowie Zarządu Tramwajów Śląskich, Tadeusz Freisler, dyrektor naczelny i Bolesław Knapik, dyrektor wykonawczy.

- Pierwsze nowe wagony trafią do Tramwajów Śląskich w grudniu 2013 roku. Najpierw zapoznają się z nimi nasi pracownicy. Do dyspozycji pasażerów będą one najprawdopodobniej od stycznia 2014 roku. Tramwaje systematycznie będą dostarczane do czwartego kwartału 2014 r. - mówi Tadeusz Freisler, prezes Tramwajów Śląskich. - Niewykluczone, że trasa linii 15 z Katowic do Sosnowca będzie jedną z pierwszych obsługiwanych przez nowy tabor - dodaje Piotr Uszok, prezydent Katowic, przewodniczący Rady Nadzorczej TS. Zakup nowych tramwajów to element realizacji projektu „Modernizacja infrastruktury tramwajowej i trolejbusowej w Aglomeracji Górnośląskiej wraz infrastrukturą towarzyszącą” współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności w ramach Progra-

Tadeusz Freisler, prezes zarządu Tramwajów Śląskich S.A. i Tomasz Zaboklicki, prezes zarządu Pesy po podpisaniu umowy.

mu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. T. Freisler przypomniał, że po raz ostatni tak duże pieniądze, przeznaczone na zakup nowego taboru, zostały przekazane na tzw. „Karliki”. - Ostatni z nich wyjechał na tory z początkiem 2001 roku. Od tego czasu nie dysponowaliśmy takimi środkami.

Najnowszy tramwaj z rodziny Twist Pesa Bydgoszcz przygotowała specjalnie z myślą o aglomeracji śląskiej. 32 metrowy pojazd będzie mógł rozpędzić się do 70 km/h, ma mieć 47 miejsc siedzących i 206 stojących. - Jednokierunkowy, trzyczłonowy Twist nowej generacji z ponad

73 proc. udziału niskiej podłogi będzie pojazdem przyjaznym dla pasażerów, dostosowanym także dla potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych - tłumaczy Marcin Jędrzycka, dyrektor marketingu i rozwoju Pesy.

Nowoczesny układ wymuszonej wentylacji zapewni wymaganą wymianę powietrza w tramwaju. - Zastosowanie 7 drzwi: pięciu dwustrumieniowych i dwóch jednostrumieniowych umożliwi szybką i płynną wymianę pasażerów na przystankach. System informacji pasażerskiej oprócz tablic kierunkowych czołowych i bocznych wykorzysta również wewnętrzne ekrany LCD, na których dodatkowo emitować będzie można zdjęcia, plansze i filmy reklamowe. Poczucie bezpieczeństwa pasażerów wzmocni również system zewnętrznego i wewnętrznego monitoringu - dodaje M. Jędrzycka.

W ramach realizacji Projektu Tramwaje Śląskie we własnym zakresie przeprowadzą modernizację 30 wagonów tramwajowych typu 105N. Prace modernizacyjne zrealizuje Zakład Usługowo Remontowy w Chorzowie - jednostka organizacyjna Tramwajów Śląskich S.A. Modernizację kolejnych 45 wagonów prowadzi konsorcjum Modertrans Poznań Sp. z o.o. oraz MPK Łódź Sp. z o.o.

(wz)

Oficjalna uroczystość w siedzibie Tramwajów Śląskich S.A.

Zdjęcia: Wojciech Zawadzki

W centrum Katowic wrócił ruch tramwajowy

Zakończył się kolejny etap remontu torowisk w centrum Katowic. Od 17 grudnia wznowiony został ruch tramwajowy na ul. 3 Maja, natomiast od 24 grudnia przywrócono kursowanie tramwajów przez al. Korfańskiego na odcinku pomiędzy Rondem a Rynkiem. Zmiany ulegają rozkłady jazdy.

- 16 grudnia odbyły się jazdy próbne po nowym, wyremontowanym torowisku na odcinku od Skarbka do ulicy Stawowej – informuje Marek Kilijański, Główny Specjalista ds. Ruchu w Tramwajach

Śląskich S.A. – Próby przebiegły bardzo dobrze i torowisko zostało dopuszczone do eksploatacji. 17 grudnia przywrócona została trasa linii nr 15 do Placu Wolności (relacja: Zagórze Pętla – Katowice Plac Wolności), ponadto wydłużeniu uległa trasa linii nr 20 do Pętli w Szopienicach (relacja: Szopienice Pętla – Chorzów Ratusz). 24 grudnia zakończył się remont torowiska na odcinku Rondo-Rynek, co spowodowało wprowadzenie zmian w kursowaniu linii 6, 7, 11, 13, 16, 17, 19, 33, 40.

Jak wyjaśnia Marek Kilijański, zmiany te polegają na:

- przywróceniu trasy linii nr 6 (relacja: Bytom Politechnika-Brynów Pętla)
- wydłużeniu trasy linii nr 7 (relacja: Łagiewniki Targowisko – Słoneczna Pętla)
- przywróceniu trasy linii nr 11 (relacja: Ruda Śląska Chebzie – Katowice Pl. Wolności)
- przywróceniu trasy linii nr 13 (relacja: zajezdnia Chorzów Batory – Siemianowice Plac Skargi)
- zmianie trasy linii nr 16 (relacja: Brynów Pętla – Wełnowiec Plac Alfreda) i wprowadzeniu do obsługi przedmiotowej linii taboru niskopodłogowego (Citadis)
- korekcie rozkładu jazdy linii nr 17 (relacja bez

zmian Ruda Chebzie – Chorzów Rynek)

- przywróceniu trasy linii nr 19 (relacja: Stroszek Zajezdnia – Katowice Pl. Miarki)

- przywróceniu trasy linii nr 33 (relacja: Chorzów Metalowców – Słoneczna Pętla)

Warto dodać, że przywrócona została również linia nr 40 (relacja: Zawodzie Pętla – Katowice Pl. Wolności), a do obsługi tej linii wprowadzono tabor niskopodłogowy (Citadis).

Po 17 grudnia przywrócono lub zmieniona została lokalizacja niektórych przystanków. Przy ul. 3 Maja przystanki usytuowane są: u wylotu ul. Stawowej w kierunku Placu Wolności (stara lokalizacja) oraz przed budowaną galerią w kierunku Zawodzia (stara lokalizacja). Przy ul. Warszawskiej utrzymane zostają przystanki tymczasowe u wylotu ul. Szkolnej, a przy Rondzie – tymczasowy przystanek przy banku PKO. Po wznowieniu ruchu tramwajowego na odcinku Rondo-Rynek przywrócono przystanki w środku Ronda, a przystanek przy banku PKO stał się przystankiem tylko dla linii 33. Ponadto utworzone zostały przystanki tymczasowe w obydwu kierunkach u wylotu ul. Teatralnej dla linii 6,11,13,16 i 19. (wk)

„Siódemka” znów w Bytomiu

Działając we wspólnym interesie mieszkańców i pasażerów, miasto Bytom i Tramwaje Śląskie S.A. podjęły decyzję o odtworzeniu tramwajowej linii nr 7, o co zabiegali mieszkańcy miasta. Zadanie zostanie zrealizowane w wyniku przetargu.

Co istotne, odtwarzana linia będzie szlakiem dwutorowym, łączącym się z – również dwutorową – linią ze Świętochłowic. Dzięki temu czas przejazdu tramwaju tą trasą ulegnie znacznemu skróceniu. Budowa nowego torowiska jest elementem realizowanego przez Tramwaje Śląskie Projektu „Modernizacja infrastruktury tramwajowej i trolejbusowej w Aglomeracji Górnośląskiej wraz z infrastrukturą towarzyszącą” współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.

Nowe torowisko wzdłuż ul. Świętochłowickiej i Łagiewnickiej na odcinku od granic miasta Świętochłowice do Zamłynia w Bytomiu powstanie w technologii tłumiącej wibracje i hałas. Dzięki zastosowaniu m.in. specjalnych gumowych otulin

tramwaj będzie poruszał się znacznie ciszej niż dotychczas, wzrośnie więc komfort podróży. Zadanie to realizowane będzie w 2013 roku.

Z punktu widzenia mieszkańców Bytomia, decyzja prezydenta Damiana Bartyli o odtworzeniu tramwajowej linii nr 7 jest niezwykle istotna, czego wyraz mieszkańcy miasta dawali niejednokrotnie. Cieszymy się, że działając wspólnie, Miasto i Spółka mogą wyjść naprzeciw oczekiwaniom bytomian. Odbudowa „siódemki” jest pierwszą częścią zadania, na realizację którego Tramwaje Śląskie ogłoszą przetarg. W drugiej kolejności zmodernizowane zostanie torowisko i sieć trakcyjna wzdłuż ul. Jagiellońskiej i Karola Miarki. Całość zadania rozłożona zostanie na dwa lata, ale torowisko linii nr 7 odbudowane zostanie w pierwszym etapie. (aZ)

Strona Tramwajów Śląskich nagrodzona!

Centrum Unijnych Projektów Transportowych rozstrzygnęło drugą edycję konkursu pod nazwą „Tr@nsport w sieci” na najlepszą stronę internetową poświęconą projektowi realizowanemu w ramach VI, VII i VIII priorytetu Programu Infrastruktura i Środowisko. Drugą nagrodą w tym konkursie wyróżniona została strona Tramwajów Śląskich!

Do konkursu zgłoszono 6 stron internetowych. Konkurencja była duża i stojąca na wysokim poziomie. - Tym bardziej cieszy fakt, iż Tramwaje Śląskie uhonorowane zostały drugą nagrodą za stronę poświęconą projektowi „Modernizacja infrastruktury tramwajowej i trolejbusowej w Aglomeracji Górnośląskiej wraz z infrastrukturą towa-

rzyszczącą” - mówi rzecznik Spółki Andrzej Zowada i dodaje: - Nasza strona, tworzona przez Jednostkę Realizującą Projekt, na bieżąco informuje i dokumentuje wszystko, co wiąże się z realizowanym projektem. Lepiej od witryny Tramwajów Śląskich oceniona została jedynie, prowadzona przez PKP S.A., strona internetowa poświęcona projektowi „Przebudowa kompleksu dworcowego Gdynia Główna”. Trzecie miejsce w konkursie zajęła zaś witryna Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.

Jak czytamy na stronie organizatora, konkurs miał „uhonorować beneficjentów, którzy podjęli trud założenia i utrzymywania strony internetowej poświęconej projektowi. To nieobligatoryjne działanie musi jednak spełniać

wymogi zawarte w „Zasadach promocji projektów dla beneficjentów Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007-2013”. Dlatego skrupulatnie i surowo ocenialiśmy kompletność i aktualność zamieszczonych na stronie informacji, kwestie związane z wizualizacją PO IIŚ, proporcjami znaków, opisami realizowanych projektów z uwzględnieniem roli i wkładu finansowego Unii Europejskiej. Nie mniej istotne były walory użytkowe oraz estetyka stron”.

Nagrodzoną witrynę można znaleźć klikając w przycisk „Projekt Unijny” w prawym menu strony www.tram-silesia.pl. Informacje o konkursie dostępne są na stronie CUPT - www.cupt.gov.pl. (aZ)

Będzie ich w sumie 75. Na razie dotarły jednak pierwsze dwa zmodernizowane tramwaje typu 105 N. Jeden trafił do zajezdni w Gliwicach, drugi do Będzina, naturalnie więc, że uroczysta prezentacja modelu o dumnej nazwie Moderus Alfa, odbyła się w Zabrze i miastach Zagłębia Dąbrowskiego.

Zmodernizowane tramwaje już na torach

Prezentacji najpopularniejszego w regionie wagonu po modernizacji, wraz z Prezesem Tramwajów Śląskich Tadeuszem Freislerem, dokonali prezydent Zabrze Małgorzata Mańka-Szulik, wiceprezenci Będzina i Sosnowca - Józef Pilch i Arkadiusz Chęciński, przewodniczący zarządu KZK GOP i wiceprzewodniczący zarządu KZK GOP - Roman Urbańczyk i Marek Kopel oraz wiceprezes spółki Modertrans Jarosław Bakinowski. Zmodernizowane tramwaje z poprzednikami łączy w zasadzie tylko sylwetka. Nowy jest system napędowy - cichy i energooszczędny. Specjalny system pozwala odzyskiwać energię podczas hamowania i przekazuje ją z powrotem do sieci. Zmodernizowany tramwaj lepiej poradzi sobie z tzw. „śliską szyną” dzięki zastosowaniu piasecznic - urządzeń syjących piasek na szyny bezpośrednio przed kołami. Nowe, ciche są również mechanizmy otwierania drzwi, wyposażone w system zabezpieczenia pasażera przed przychwyceniem. Ponadto wagony są monitorowane, kabina motorniczego jest klimatyzowana a siedziska zostały obite materiałem

Zdjęcia: Tramwaje Śląskie S.A.

Przejazd specjalny wzbudził zainteresowanie mediów. Wywiadu udziela Tadeusz Freisler, prezes zarządu Tramwajów Śląskich S.A.

Kokpit zmodernizowanego pojazdu.

Małgorzata Mańka-Szulik, prezydent Zabrze i Roman Urbańczyk, przewodniczący zarządu KZK GOP wsiadają do tramwaju.

z wzorem wybranym przez pasażerów w internetowym głosowaniu.

Do końca roku wykonawca dostarczy jeszcze 4 zmodernizowane wagony. Aktualnie trwa szkolenie motorniczych i przygotowanie wagonów do ruchu. Pierwsze Moderusy Alfa zaczną obsługiwać pasażerów w styczniu 2013 r.

Modernizacja wagonów typu 105 N jest elementem Projektu pn. „Modernizacja infrastruktury tramwajowej i trolejbusowej w Aglomeracji Górnośląskiej wraz z infrastrukturą towarzyszącą” współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Infrastruktura i Środowisko. W jego ramach gruntowaną modernizację przejdzie 75 wagonów. 45 zmodernizuje konsorcjum firm Modertrans Poznań Sp. z o.o. oraz MPK Łódź Sp. z o.o., 30 kolejnych Zakład Usługowo Remontowy Tramwajów Śląskich S.A. w Chorzowie. Całkowity koszt tej modernizacji to 73.998.000 zł netto. (aZ)

Korzystając z linii tramwajowych nr 7 i 20 warto zatrzymać się w Chorzowie Batorym i zwiedzić dwa interesujące obiekty zabytkowe – zabudowania dawnej zajezdni tramwajowej oraz pobliski kościół Najświętszego Serca Pana Jezusa, w którym w okresie Bożego Narodzenia oglądać można jedną z największych szoppek w regionie.

Na trasach linii Tramwajów Śląskich S.A. nie brakuje atrakcji – ciekawych miejsc i pamiątek historycznych, zabytkowych obiektów architektury miejskiej, przemysłowej czy sakralnej, a także pomników upamiętniających osoby i wydarzenia, które w sposób szczególnie zapisały się w dziejach naszego regionu. Przedstawiamy je w tym cyklu.

Dawna zajezdnia tramwajowa i Hajduckie Betlejem

Linia tramwajowa na obecnej ul. Armii Krajowej pojawiła się już pod koniec XIX wieku. Była to linia dla tramwajów wąskotorowych i łączyła Katowice z Hajdukami i Królewską Hutą oraz Hajduki ze Świętochłowicami a dalej z Bytomiem. Linię normalnotorową na tych odcinkach ułożono w 1912 r.

Pierwsza zajezdnia tramwajowa powstała na terenie Hajduk (obecnie dzielnica Chorzowa - Chorzów Batory) już w 1899 r. i znajdowała się przy ul. Chocimskiej do czasu wybudowania nowej zajezdni w latach 1929-1931 przy ul. Inwalidzkiej 5 (dawniej ul. Joanny). Ewenementem na ówczesne

czasy było posiadanie przez tramwaje górnośląskie przy tej zajezdni pierwszej i jedynej zakładowej elektrowni, która zasilala linie trakcyjne tramwajów. Elektrownia funkcjonowała do 1911 r. Zamieniono ją później na pomieszczenia stolarni.

Prace przy budowie nowej zajezdni w stylu polskiego modernizmu rozpoczęły się w połowie 1929 r. i prowadzone były w kilku etapach. Jako pierwsza powstała ośmiotorowa hala wagonowa – wozownia oddana do eksploatacji 5 sierpnia 1930 r., drugie były warsztaty z halą główną również ośmiotorowe o kubaturze ponad 34 tys. m³

otwarte 8 listopada 1930 r., a jako trzeci powstał budynek biurowy, oddany do użytku 22 grudnia 1930 r. Budynki te wzniesione zostały z charakterystycznej czerwonej cegły i pozostały nieotynkowane.

Od lutego do listopada 1930 r. trwały prace przy układaniu normalnego toru dojazdowego, który łukiem od ul. Krakowskiej (dziś Armii Krajowej) wkracza pod wiaduktem kolejowym na teren zajezdni.

Do roku 1932 wzniesiono dodatkowo budynek mieszkalny, lakiernię, magazyn z suszarnią piasku i składowiskiem soli. Powierzchnia terenu zajezdni wynosiła 3,2 ha. W latach 1942-1944 dokonano rozbudowy zajezdni. Wybudowano wówczas specjalny barak socjalny dla konduktorek, szatnię i jadalnię oraz baraki mieszkalne dla robotników. W czasie okupacji wzniesiono także budynek nowej hali postojowej z warsztatami.

W wyniku działań restrukturyzacyjnych Zakładu Usług Technicznych i Komunikacji Tramwajowej nr 2 na terenie zajezdni w 2006 roku powstał Zakład Usługowo Remontowy, którego głównym zadaniem jest prowadzenie gospodarki remontowej taboru tramwajowego dla Rejonów Komunikacyjnych spółki Tramwaje Śląskie. Ponadto Zakład prowadzi regenerację i produkcję podzespołów tramwajowych oraz elementów torowych, jak i utrzymania systemu łączności. Dawna zajezdnia tramwajowa w Chorzowie Batorym jest też miejscem siedziby spółki Tramwaje Śląskie. Warto w okresie Bożego Narodzenia zajrzeć do zlokalizowanego w samym sercu dawnych Dolnych Hajduk przy ul. Długiej 32 (ulica równoległa do Armii Krajowej) kościoła Najświętszego

Zabytkowe zabudowania zajezdni w Chorzowie Batorym.

Bożonarodzeniowa szopka zajmuje całe prezbiterium hajduckiego kościoła.

Przeźrzena monstrancja.

Serca Pana Jezusa, w którym tradycyjnie w tym okresie ustawiana jest zajmująca przestrzeń całego prezbiterium szopka bożonarodzeniowa zwana Hajduckim Betlejem. Składa się ona z ponad 120 figur i zajmuje powierzchnię ok. 130 m². Okazała szopka jest jedną z największych w Chorzowie, obok szopki ojców franciszkanów z chorzowskiego Klimzowca, chętnie odwiedzana przez liczne rodziny i grupy zorganizowane, głównie dzieci i młodzież.

Sam kościół wybudowany został w latach 1938-1939 w stylu funkcjonalizmu według projektu Henryka Gambca z Katowic. Poświęcenia kościoła dokonał w wigilię Bożego Narodzenia 1939 r. błogosławiony ks. Józef Czempiel. Kościół założony został na planie prostokąta z dostawioną po lewej stronie od strony wejścia głównego kwadratową wieżą dzwonnicy. Wnętrze to jednonawowa przestrzeń zakończona prezbiterium, w którym centralnie na tle dużego okna rozetowego ustawiona jest pełnowymiarowa figura Chrystusa. Warto zwrócić uwagę na piękne malowidła ścienne, witraże świętych i błogosławionych, podświetlaną turkusową chrzcielnicę oraz kaplicę Wieczystej Adoracji, gdzie znajduje się kunsztownie wykonana przeźrzena monstrancja.

Tekst i zdjęcia:
Adam Lapski
przewodnik turystyczny

Turkusowa, podświetlana chrzcielnica.

Tramwaje Śląskie i Muzeum Śląskie serdecznie zapraszają do przejażdżki specjalnym świątecznym tramwajem. Już od 11 grudnia 2012 roku mieszkańcy Aglomeracji Śląsko-Zagłębiowskiej mają okazję zobaczyć przygotowaną przez Muzeum Śląskie wystawę.

Fot. Paweł Mikołajczyk

Świąteczna jazda po raz dziewiąty

Ekspozycja umiejscowiona w zabytkowym tramwaju ma przybliżyć sztukę i kulturę mającą korzenie w naszym codziennym życiu oraz tradycyjnych obrzędach i zwyczajach ludowych. Tegoroczna edycja jest już dziewiątą odsłoną ekspozycji prezentowanej w dodatkowym mobilnym oddziale Muzeum Śląskiego, który kursować będzie po torach tramwajowych Górnego Śląska i Zagłębia do 6 stycznia 2013 roku.

W ramach przygotowanej ekspozycji, która zawita do Bytomia, Katowic, Chorzowa, Rudy Śląskiej, Świętochłowic, Zabrze, Dąbrowy Gór-

niczej, Sosnowca i Będzina, zobaczyć można monumentalną szopkę autorstwa zmarłego w tym roku artysty ludowego, Kazimierza Pietraszko z Buczkowic, gwiazdę kołędniczą, z którą kołędował w rodzinnej miejscowości oraz choinki przystrojone tradycyjnymi dekoracjami, wykonanymi ręcznie przez Zofię Pawełek z Żywca oraz Izabelę Churas z Koziegłów. Przejażdżka lub zwiedzenie tramwaju na jednym z wybranych przystanków, będzie stanowić również okazję, by przyrzeć się archiwalnym fotografiom i pocztówkom.

Tegoroczna wystawa w tramwaju jest także ory-

ginalnym zaproszeniem do odwiedzenia Muzeum Śląskiego, gdzie zwiedzać można ekspozycję „W godni czas. Twórcy ludowi o Bożym Narodzeniu”.

Poprzednie edycje „Świątecznej jazdy...” od pierwszej chwili spotkały się z bardzo ciepłym przyjęciem i sympatią mieszkańców naszego regionu. Podczas pierwszej akcji wystawę zwiedziło 1600 osób, podczas ostatniej – około 5000, a zatem zainteresowanie muzealnym tramwajem wyraźnie rośnie.

Na podstawie informacji
Muzeum Śląskiego

Mikołajowe wagony

Atrakcje mikołajowe z okazji 6 grudnia przygotowały w tym roku wszystkie cztery Rejony Tramwajów Śląskich.

Z zajezdni rejonów w Będzinie, Katowicach, Bytomiu i Gliwicach wyjechały specjalne wagony prowadzone przez Mikołajów, wspieranych przez jedynych w swoim rodzaju pomocników. Na spotkanie z ulubionym świętym wszystkich dzieci, upominki i słodki poczęstunek mogli tego dnia liczyć nie tylko najmłodsi, ale również dorośli. Naszemu fotografowi udało się uchwycić świętego Mikołaja na kilku zdjęciach!

KATOWICE

Zamieszkaj nowocześnie

Skąd jest „wszędzie blisko”, co zrobić by mieć najwyżej 15 minut na uczelnię, do kina, muzeum, teatru lub centrum handlowego? Jak zapewnić swoim dzieciom dostęp do dobrych szkół? I wreszcie jak zaoszczędzić czas na dojazdach? Mieszkając w śródmieściu – oczywiście

Katowice – serce 2 milionowej aglomeracji, stolica Województwa Śląskiego, kojarzone niegdyś jedynie z przemysłem ciężkim i familokami, są dziś miastem prawdziwie europejskim, w którym nowoczesność twórczo nawiązuje do tradycji

Transformacja centrum miasta

Obszar transformacji centrum miasta Katowic zajmuje powierzchnię 150 ha, będąc tym samym największą tego typu operacją w skali europejskiej. Najważniejszą część przemian w centrum miasta na obszarze 28 ha stanowi przebudowa Śródmieścia – 735,000 m², obejmująca swoim zakresem powierzchnie biurowe, mieszkalne, handlowe, usługowe i rozwój przestrzeni publicznej.

Najlepsze miasto do życia

W rankingu opublikowanym przez miesięcznik Newsweek, Katowice zostały uznane za najlepsze miasto do życia w roku 2010, deklasując takie potęgi jak Warszawa, Kraków czy Wrocław. „(...) Liderem rankingu jakości życia okazują się Katowice, którym udaje się zachować najlepszy balans między zaletami metropolitalności i plusami mniejszego miasta. Na przykład w Warszawie na tysiąc mieszkańców przypada średnio 3,9 lekarza, w Katowicach zaś aż 5,2. Za przeciętną pensję brutto posiadacz dyplomu wyższej uczelni kupi w Katowicach niemal metr kwadratowy mieszkania. Mało, ale w Warszawie lokalna pensja brutto osoby po studiach wystarczy na jeszcze mniej – ledwie 0,66 mkw. Pod względem jakości życia stolica dostaje ba-ty także od Krakowa, Wrocławia, a nawet Opola i Bydgoszczy.”

12 grudnia 2012 roku ruszyła kampania reklamowa zachęcająca do zamieszkania w śródmieściu Katowic. Kampania jest pierwszą tego typu wspólną inicjatywą Urzędu Miasta Katowice i deweloperów, którzy skorzystali z zaproszenia urzędników i wspólnie stworzyli stronę internetową www.zamieszkaj.katowice.eu. Znaleźli się wśród nich OKAM sp. z o.o., Dębowe Tarasy sp. z o.o., GC Investment S.A. oraz Katowicka Spółdzielnia Mieszkaniowa.

– W Katowicach każdy znajdzie miejsce dla siebie. Nasza akcja ma na celu przekonanie, że mieszkając w centrum metropolii naprawdę wiele zyskujesz. Sam

mieszkam w centrum, dzięki czemu cieszę się swobodnym dostępem do wielu usług, jakie oferują Katowice i nie muszę się martwić o czas spędzony na dojazdach. Decydując się mieszkać w szeroko rozumianym centrum miasta nie trzeba rezygnować z możliwości przyjemnego odpoczynku, bo praktycznie tuż obok są takie miejsca jak Dolina Trzech Stawów, Park Kościuszki czy inne atrakcyjne tereny zielone. Akcja ma także służyć przyciągnięciu do nowoczesnego centrum ludzi, którzy wypełnią restauracje, galerie, a przede wszystkim przestrzenie obecnie kreowane, jak Strefa Kultury – wyjaśnia Marcin Stańczyk, Kierow-

nik Referatu Wdrażania Strategii i Promocji Wewnętrznej Wydziału Promocji Urzędu Miasta Katowice.

W pierwszej połowie przyszłego roku planowana jest kontynuacja akcji „Katowice. Zamieszkaj nowocześnie”. Organizatorzy – Urząd Miasta Katowice – mają nadzieję, że do wspólnych działań służących budowaniu wizerunku Katowic jako dobrego miejsca do mieszkania przystąpią kolejni partnerzy i uda się pokazać, że w Katowicach żyją przedsiębiorcy, sympatyczni, otwarci ludzie, dumni z mieszkania w jednym z najdynamiczniej zmieniających się miast w Polsce.

Prezydent o mieście

Mówi PIOTR USZOK, prezydent Katowic

Katowice stanowią bardzo atrakcyjną destynację mieszkaniową nie tylko ze względu na swój olbrzymi potencjał zasobów ludzkich i dogodną lokalizację, ale także najlepiej w kraju rozwiniętą infrastrukturę. Szczycimy się najniższą stopą bezrobocia na południu i organizujemy najbardziej ofiowe imprezy kulturalne w Polsce.

Rekreacyjna Dolina - Mały Staw

Dom w Dolinie Trzech Stawów

Dębowe Tarasy

Wille Parkowa

Organizatorzy kampanii

KATOWICE

Jaki znak na niebie mogli widzieć trzej królowie zmierzający do Betlejem? Kometę? A może wybuchającą gwiazdę? Na to pytanie stara się odpowiedzieć nowy seans Planetarium Śląskiego. – „Gwiazda Betlejemska”.

Kometa na sztucznym niebie Planetarium.

O Betlejemskiej Gwiazdce

- Badacze poszukujący śladów Gwiazdy Betlejemskiej muszą znać się nie tylko na astronomii, ale także wiedzieć w jakich źródłach historycznych szukać odpowiednich informacji – mówi Stefan Janta, autor seansu, którego premiera odbyła się w Planetarium Śląskim 1 grudnia br.
- Chcemy pokazać widzom możliwe rozwiązania – dodaje.
- Możliwości jest kilka. Być może znakiem z Ewangelii jest kometa, albo wybuch supernowej – precyzuje Lech Motyka, dyrektor Planetarium Śląskiego. – Trzecią opcją, ku której się skłaniamy jest koniunkcja, czyli bliskość dwóch jasnych obiektów na niebie – dodaje.

Jak mówi dyrektor Planetarium, jednym z dzieł, które pobudza nasze wyobrażenia odnośnie Gwiazdy Betlejemskiej jest fresk Giotta z Padwy, na którym artysta nad betlejemskim żłóbkiem umieścił wizerunek komety Halleya. – Pamiętajmy, że artysta mógł obserwować jej obecność na niebie na własne oczy, w roku 1301, a widok ten był dla niego z pewnością inspirujący – stwierdza Lech Motyka. – My mogliśmy oglądać ją w roku 1986. Kolejna okazja dopiero w 2061 roku – dodaje.
Ścieżka dźwiękowa nowego widowiska Planetarium Śląskiego powstawała we współpracy z Radiem Katowice. - Poprzez odpowiednią muzykę

budujemy nastrój. I sędzę, że oprawa muzyczna pasuje do tego co widzowie zobaczą na przepięknej chorzowskiej kopule pełnej gwiazd – mówi Jarosław Juszkiewicz, współautor widowiska.

Dla nas dziś symbolika Gwiazdy Betlejemskiej wciąż żywa jest w wigilijnej tradycji. Do uroczystej wieczery zasiadamy, gdy na niebie rozbłyśnie pierwsza gwiazdka. – Tymczasem świetlisty punkt na niebie, który ze szczególną radością wypatrywany jest przez najmłodszych, bo przecież także zwiastuje gwiazdkowe prezenty, nie zawsze jest gwiazda – mówi Lech Motyka. – Tak będzie w tym roku. Przy bezchmurnym niebie, po zapadnięciu zmroku, rolę pierwszej gwiazdki przyjmie na siebie, świecąca jasnym światłem odbitym, planeta Jowisz – zapowiada. Jak mówi, zdarzają się także wigilie, gdy patrząc w niebo rzeczywiście dostrzegamy „pierwszą gwiazdkę”. Są to Vega z gwiazdozbioru Lutni lub Kapella w gwiazdozbiorze Woźnicy.

W tym roku seans „Gwiazda Betlejemska” w Planetarium Śląskim można było oglądać do 23 grudnia. Dostępny będzie dla widzów także po przerwie świąteczno-noworocznej.

(Krzyk)

Koniunkcja ciał niebieskich

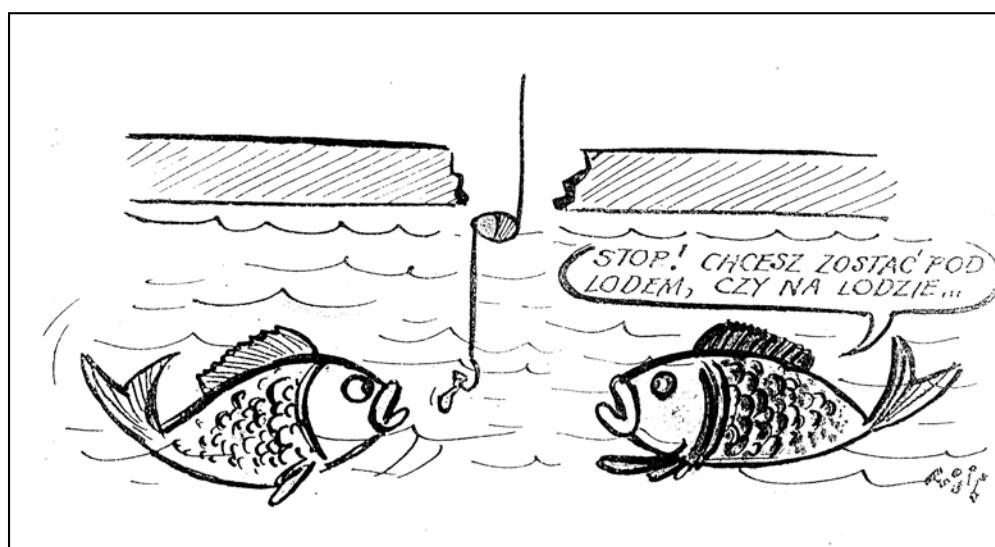

Wybuch supernowej

Słynny fresk Giotta z wizerunkiem komety Halley'a.

UŚMIECH OD ŚWIĘTA

Rysuje: Edward Tomenko

Świąteczny przepis Magdy Gessler

Karp po żydowsku

Proporcje dla 4 osób

1 cały karp

na farsz:

2 filety z karpia

0,5 chałki

3 cebule

2 jajka

500 ml mleka

200 g masła

50 g migdałów

50 rodzynek

miód do smaku

sól, pieprz do smaku

na galarety:

niejadalne części karpia (głowa, szkielet, ogon)

pęczek włoszczyzny, bez kapusty

5 cebul

4 liście laurowe

3 ziarna ziela angielskiego

sól, pieprz do smaku

2 łyżki cukru na karmel

Wszystkie składniki galarety wrzucamy do garnka, zalewamy wodą i gotujemy przez kilka godzin na bardzo wolnym ogniu, aby wywar był klarowny. Po ugotowaniu i przedczeniu przez gazę, dodajemy do galarety przygotowany karmel, sól i pieprz. Karpia myjemy i solimy. Filety oddzielamy od skóry. Chałkę namaczamy w mleku i mielimy razem z mięsem. Z jaj oddzielamy żółtka, i rozcieramy je z połową masła, białka ubijamy na sztywną pianę. Pokrojoną w kostkę cebulę smażyliśmy na pozostałym maśle. Wszystkie składniki farszu delikatnie łączymy. Dodajemy namoczone i posiekane rodzyнки, obrane migdały. Doprawiamy solą, świeżo zmielonym pieprzem i miodem. Tak przygotowanym farszem nadziewamy karpia, zawijamy go w jałową ścierkę i gotujemy w wywarze z warzyw. Ugotowaną i wystudzoną rybę układamy na półmisku, dekorujemy rodzyнками i migdałami. Karpia zalewamy galareta i pozostawiamy do zastygnięcia.

Przepis drukujemy dzięki uprzejmości Wydawnictwa Znak – wydawcy książki Magdy Gessler „Kuchenne rewolucje”

Horoskop

WODNIK [20.01-18.02]

Jest w roku kilka takich okresów, w których kondycja portfela nie napawa optymizmem. Na wydatkach świątecznych nie warto jednak oszczędzać. To potrafi zepsuć humor bardziej, niż ubywający grosz.

RYBY [19.02-20.03]

Atmosfera w pracy nie sprzyja snuciu noworocznych planów. Trzeba zatem poczekać na rozwój wypadków. Kiedy spadnie pierwsza kartka z nowego kalendarza, na horyzoncie zaczną się rysować wyraźne perspektywy najbliższej przyszłości.

BARAN [21.03-19.04]

Jesteś zbyt krytyczny i podejrzliwy wobec domowników, a to nie wpływa dobrze na wasze relacje. Spróbuj okazać im więcej zaufania. Święta będą spokojne i ciepłe, nawet jeśli kogoś zabraknie przy wspólnym stole.

BYK [20.04-20.05]

Zwłaszcza w okresie świątecznym nie lubisz sytuacji, w której całkowita odpowiedzialność za domowy budżet spoczywa w twoich rękach. To wygodne dla pozostałych domowników, dlatego nikt nie garnie się do pomocy. Każdy zgłasza tylko wymagania i pretensje.

BLIŹNIĘTA [21.05-21.06]

Jesteś szczęśliwie zakochany, albo sprawiasz wrażenie takiego człowieka. W każdym razie dobry nastrój cię nie opuszcza, a twoje „akumulatory” nabierają zapasu pozytywnej energii, którego wystarczy jeszcze na długo. Możesz nim też obdzielić najbliższych!

RAK [22.06-22.07]

To naprawdę nie jest dobry czas na emocjonalne wybuchy. Naucz się panować nad swoimi nerwami i staraj się ukrywać przed otoczeniem, że działasz w stresie. Ktoś może wykorzystać twój słaby punkt przeciwko tobie.

LEW [23.07-22.08]

Jeżeli nie zdecydowałeś o tym na długo wcześniej, w ostatniej chwili nie planuj wyjazdów na czas świąteczno-noworoczny. To jeden z tych okresów w roku, które powinno się poświęcić rodzinie i najbliższym, w zaciszu domowego ogniska. A praca nie zajac...

PANNA [23.08-22.09]

Bywa, że okoliczności zmuszają nas do kłamstwa. Trudno, nie da się tego uniknąć, czasem także dla dobra okłamywanego. Najważniejsze, by nie dać się przyłapać. Dlatego kłamstwo musi być dobrze przemyślane i przygotowane. Nie ma tu miejsca na spontaniczność.

WAGA [23.09-22.10]

Wraz z Nowym Rokiem pojawi się szansa na awans bądź zmianę pracy. Podejdź do sprawy z odpowiednim dystansem, w przeciwnym wypadku możesz poczuć smak rozczarowania – nie oczekuj na początek zbyt wiele korzyści.

SKORPION [23.10-22.11]

W tajemnicy przed domownikami długo odkładałeś pieniądze na świąteczny prezent. To będzie naprawdę udana niespodzianka! Ale i Ciebie w te święta uda się zaskoczyć – nie próbuj tropić żadnych śladów!

STRZELEC [22.11-21.12]

W zamęcie rozmaitych spraw związanych ze schyłkiem roku, zupełnie zaniedbałeś kwestię własnej równowagi. Huśtawka nastrojów jest uciążliwa nie tylko dla Ciebie, ale także całego otoczenia. Wykorzystaj dla siebie cały czas świąteczno-noworoczny.

KOZIOROŻEC [22.12-19.01]

Relacje z otoczeniem opierasz na własnej emocjonalnej intuicji. To zawodna metoda, nie dająca w zasadzie żadnej gwarancji powodzenia. Powinieneś zmienić podejście, a unikniesz przykrych sytuacji. Oceniaj w oparciu o rzeczywistość, a nie przecucia.

KRZYŻÓWKA PANORAMICZNA

Wśród czytelników, którzy nadesłali prawidłowe rozwiązania do 10 stycznia na adres wydawcy rozlosujemy nagrody w postaci biletu miesięcznego KZK GOP. W tym miesiącu bilet miesięczny wylosowała Jadwiga Sanecka z Bytomia. Gratulujemy!

Damski kostium plażowy służący do opalania się		Wywar, napar		▼	Japońska wódka		▼	Do szycia		▼	Sklep z koszykami		▼
		"Leje" się z letniego nieba			Numer kolejnej strony	Postawa		Koński wyścig	Zły los				
Talon	▼	▼	▼		Marka znanego piwa	▶			▼			▼	
▶					Wymarły niełot	▶							
Ludowy taniec ukraiński					▼								
Ewolucja akrobaty	Np. beszamel		Płynący łód	▶			Parmezan lub gouda		...	Stewart, piosenkarz			Członek brytyjskiej Izby Lordów
			Aspiryna						▼				▼
"... i dnie" w TV	▶					Sufit	▶						
▶				Brak wolności	▶								
Skąpiec z Glasgow	▶					Postrach piratów drogowych	▶						

Litery w kolorowych rzędach utworzą rozwiązanie